

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

182. Quinam in specie ad concursum admittendi, aut ab eo excludendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

decisivum super approbatione, vel reprobatione examinatorum, ita ut sic formaliter interveniente, vel uno non synodali (secus est de interveniente solum materialiter, verbi gratia, pro assentientia Episcopi absque examine, & qualiter frequens praxis docet, quod ipso Episcopo praesente, interveniat quoque ejus Vicarius generalis, ac etiam Cancellarius, alique officiales vel familiares; quin & interventum hunc, nam dum ab iis ad majorem aliquam Episcopi satisfactionem fiunt interrogationes aliquae examinandis, & peracto quoque examine eorum iudicium in forma discursiva, vel consultiva profertur, prodesse potius experientia suâ testatur de Luca *ad Trid. d. 32. n. 13.* ad occurrendum nimirum aliquando collusionibus & machinationibus examinatorum etiam hi audeant tam facile reprobare, quos constat se bene gefisse) vitietur actus, vide & hoc punctum fuse roboratum à Corr. *l. 3. c. 3. à n. 32.* Habito examine super literatura (cujus examinis varius est stylus pro examinatum arbitrio, laudabiliorem & frequentiorum Card. de Luca. *de paroch. d. 32. n. 18.* dicit illum, ut singuli separati interrogentur super iisdem) & inquisitione ac ponderatione super vita, moribus, prudentiâ, aliisque muneribus parochiali congruis referendum Episcopo, quos dignos seu idoneos approbent, quos indignos reprobent, ut ex iis, qui cum majore suffragiorum parte inter candidatos seu approbatos fuerint adscripti, Episcopus illum praeligat, quem magis idoneum credit; ac demum ubi ad ejus liberam provisionem collatio spectat, faciat illam praelecto; ubi verò spectat ad Papam ex reservationis alteriusve affectionis causâ, testimoniales literas det praelecto ad obtinendam in vi earum provisionem Apostolicam; veletiam, ubi provisio ad alium inferiorem spectat, similes literas ad hunc directas concedat praelecto, ita ut provisio ad dictum praelectum restringatur. Ita ferè citatus C. de Luca. Advertit circa hac Less. *l. 2. c. 34. n. 85.* multa ex his passim non esse recepta; quamvis merito omnia recipi deberent, unde ibi irrita non sunt collationes, non facta secundum hanc formam. Advertendum etiam est ad ipsa postrema verba *cit. c. 13. Trident.* licebit etiam synodo provinciali, si quae in supra dictis circa examinis formam addenda, remittendâque esse censuerint, providere. Atque cum ex his constet provisionis parochialium formam consistere, potissimum in concursu ritè instituendo pro majore dictorum elucidatione.

Quaestio 180. An nominatio & vocatio plurimum ad examen sit de forma concursus, ita ut si de uno tantum facta sit quantumcunque idoneo, concursus sit nullus?

Respondeo affirmative: requiri enim pluralitatem pro forma, satis indicant verba illius Concilii: Idoneos Clericos nominet. Lott. *loc. cit. n. 52.* ubicunque autem pluralitas pro forma requiritur, nunquam resolvitur in singularitatem; juxta Tiracq. *ad l. si unquam, l. de revocat. donat. num. 252.* & Bald. *l. 5. consil. 403. n. 3.* unde etiam ut Lott. *n. 56.* si ex pluribus oppositoribus unus tantum fuerit examinatus, & approbatus, concursus redditur suspectus juxta decis. 1148. *n. 5.* apud Seraph. Porro si plures se opposuerint & descripti sint, omnes debere examinari, vel saltem ad examen singulariter vocari, ait Lott. *n. 54.* eò quòd ubi est certus, vel

certi oppositores, non sufficit vocatio per edictum, sed exigitur singularis vocatio.

Quaestio 181. An necessarium, & de forma per edictum publicum fieri vocationem omnium, quotquot examinari volunt?

Respondeo: hanc vocationem per edictum publicum esse in arbitrio Episcopi aut synodi provincialis pro more regionis. Lott. *l. 2. q. 31. n. 46. & 47.* Garc. *p. 9. c. 2. n. 36. & seq.* contra Zerol. *in praxi Ep. p. 1. V. parochia. s. 2. d. 2.* & Zechum *de rep. Eccl. c. 28. de paroch. num. 6.* putantes edictum publicum esse de forma ex constit. Pii V. eum tamen dicat Conc. *cit. c. 18.* expresse: Episcopus verò, qui jus patronatus habet, intra 10. dies vel aliud tempus ab Episcopo praescribendum, idoneos aliquos Clericos coram deputandis examinatorebus nominet: liberum tamen sit etiam aliis, qui aliquos ad id aptos noverint, eorum nomina deferre &c. Et dein subditur: etsi Episcopo aut synodo provinciali videbitur magis expedire per edictum publicum vocentur, qui volunt examinari, &c. Unde jam liberum est Episcopo absque tali edicto nominatos à se vel ab aliis delatos singulariter vocare; & hæc est vis dictæ clausulæ: si videbitur. Menoch. *de arbit. l. 1. q. 8. n. 2.* porro, si synodus provincialis ita statuit, servandum est, & vocatio faciendâ per edictum publicum. Garc. *n. 36.* & sic habet declaratio S. Congreg. apud illum *ibidem n. 37.*

Quaestio 182. Quinam in specie ad concursum admittendi, aut ab eo excludendi?

1. **R**espondeo primò: Episcopus admittere nequit ad concursum habendum pro parochialibus vacantibus per resignationem factam in manibus suis, consanguineos, affines vel familiares, tam suos aliorumque collatorum, quam resignantis, idque vi Bullæ Pii V. editæ super resignatione beneficiorum: sic habet declaratio S. Congr. quam vide apud Corr. *cit. l. 3. c. 4. n. 10.* Et Garc. *c. 20. n. 207.* contrarium est, dum parochia vacant per obitum; sive vacant in mensè Ordinario sive Apostolico. Garc. *loc. cit. n. 212.* Corr. *loc. cit. n. 11.* citans quoque desuper Rotæ decisionem, ac testans, se vidisse desuper literas Card. Lancellotti tunc praefecti S. Congreg.

2. Respondeo secundò: Rector Ecclesiæ alicujus parochialis, aut alterius beneficii curati de jure non impeditur, quo minus possit admitti ad concursum pro altera parochia vacante; nec est in potestate Episcopi illum non admittere. Lamb. *p. 1. l. 2. q. 7. a. 5.* Garc. *p. 9. c. 2. n. 207.* Corrad. *loc. cit. n. 12.* citantes pro hoc clarâ S. Congreg. declarationem. Quin etiam valere non videtur constitutio synodi Diocesanae vel provincialis, quâ statueretur, ne habens beneficium curatum, admittatur ad concursum pro alio curato intra 3. vel 4. annos Corrad. *ibid.* Garc. *n. 209.*

3. Respondeo tertio: qui elapso termino edicti re adhuc integrâ, hoc est, examine pro concursu necdum habito, comparet, petitque admitti ad examen, potest & debet admitti. Corr. *l. 3. c. 4. n. 23.* Garc. *n. 206.* citatque uterque clarâ desuper declarationem S. Congreg. manu Card. Matthæi subscriptam, quâ adductâ, idem resolvit Rota *in una Calguritana portionis 22. Aprilis anno 1602. coram Ortembergo* apud Garc. additque insuper rationem; quod nimirum

mirum

mirum id æquitas & favor Ecclesiæ suadere videatur, cuius interest, plures oppositores concurrere: quâ ratione etiam eliditur ratio in contrarium petita à jure, quòd videtur jam quæsitum oppositoribus intra tempus præfixum jam descriptis, ne post præfixi temporis lapsum describantur amplius alii; nam cum principaliter agitur de utilitate Ecclesiæ, hæc est attendenda. Corr. & Garc. *ll. cit.* Sed neque terminus præfigitur, ut postea nequeant alii admitti, sed ut sciatur, non esse amplius expectandum. AA. iidem. Idem resolvit Rota in una Firmiana parochialis 6. Martii 1592. coram Pamphilo, in qua non solum agebatur de potestate, sed & necessitate admissionis: ubi etiam dicitur non obstare consiliū 3. Oldradi, eò quod is agat ibi de accusatione & oppositione criminum vel objectuum, qua statum hominum respiciunt, ideoque lapsus temporis à iudice præfixi omnibus viâ claudit, ut amplius audiri non debeant. Garc. *loc. cit.* neque etiam in provisionibus beneficiorum edictum circumducitur, sicuti in judicialibus. ut Gl. in cap. Ecclesia. de elect. & alii apud Riccium in praxi fori Eccl. decis. 423. Porrò tenet responsio, etiam si (ut quandoque fit) additum non fuit in edicto, quod etiam illius termino elapso possint admitti, qui volunt. Corrad. & Garc. *ibid.* Item etiam si alii oppositores sive denominati ab Episcopo descripti jam intra tempus præfixum contradicant, & de novo comparens docere nequeat de impedimento & ignorantia. Gonz. ad reg. 8. gl. 9. §. 1. apud Corrad.

Questio 183. Quid circa terminum pro habendo concursu statuendum vel prorogandum possint, vel non possint Episcopi?

1. **R**espondeo primò: quamvis tam productio, quam restrictio hujus termini videatur à Trident. relicta Episcopis arbitraria vi istorum verborum: *vel aliud tempus ab Episcopo præscribendum*: nihilominus per subsequenter Pii V. constitutionem productio istius termini constringitur 20 diebus, ut dictum, ita ut si ultra 20. dies extendatur, concursus habitus post 20. dies ab edicto sit nullus propter decretum irritans dicta constitutionis. Lott. l. 2. q. 31. n. 41. testans sic sæpissimè responsum in Rota.

2. Respondeo secundò: quamvis terminum semel constitutum Episcopus prorogare non teneatur Corr. l. 3. c. 3. n. 28. citans Barb. id tamen poterit, non tantum semel, sed & pluries, donec compleatur totum spatium 20. dierum: non enim consumitur facultas prorogandi per unicum actum. Lott. l. 2. q. 31. n. 42. Quod si tamen Episcopus præfigeret terminum 10. dierum, & pateretur illum prorogari elabi, Lott. n. 44 ait, se credere, non posse tunc concursus ab eo alium præfigi terminum; eò quòd constitutio illa Piana concedat facultatem prorogandi, non autem noviter statuendi; prorogatio autem non fiat de termino elapso, sed de eo, qui adhuc durat, juxta l. sed et si manente. ff. de precar. & Tiraq. de retract. convent. §. 1. gl. 7. sub n. 24.

3. Respondeo 3. quòd si nemo comparuerit intra præfixum terminum, non prohibetur Episcopus edicta renovare toties, quoties ei vi debetur durante termino 6. mensium ei competente ad providendum, eò quòd tunc nemini præjudicet. de Luc. ad Trid. d. 32. n. 29.

4. Respondeo quartò: de cetero intra hujusmodi terminum, seu corrente adhuc tantum, & non

dum elapso, fieri nequit examen, ita ut si secus factum, concursus, factusque in eo approbatio, & secuta provisio sit nulla; eò quòd expectatio lapsus termini sit de forma & substantia, sic decisum à Rota referens Corrad. n. 24. recitat desuper ex Barb. declar. S. Congr. Cessaret tamen hæc nullitas, si stinereturque; (quasi ex hoc ipso convalescens examen, nullo deinceps intra eum terminum comparent ad concurrendum. Corrad. n. 25. Lott. n. 50. & 51. citans Lamb. de jurep. l. 2. p. 2. q. 6. a. 25. num. 1. Calder. conf. 1. de elect.

Questio 184. Intra quot dies ab elapso termino præfixo in edicto, necesse sit fieri examen concursus.

Respondeo: cum hac de re nihil determinarit Trident. videtur id relictu arbitrio Episcopi cui si ita videbitur, poterit juxta Corr. l. 3. c. 4. n. 25. id differre ad 3. 4. vel sex dies, cum per hanc dilationem cura animarum non patiatur detrimentum; supponitur namque provisum Ecclesiæ parochiali de idoneo Vicario.

Questio 185. Quid faciendum, ubi intra præfixum terminum nemo, vel unus tantum ad concursum comparuerit? quid ubi ex oppositoribus descriptis aliqui non comparuerint ad examen in die pro examine & concursu deputato, neque etiam se excusent? Quid ubi edicto semel proposito nullus comparet, vel ex oppositoribus nemo reperitur idoneus?

1. **R**espondeo ad primum: tunc posse Episcopum liberè conferre parochiam, vel etiam, dum collatio spectat ad inferiorem collatorem, liberè eligere illum ab inferiore collatore providendum. C. Luc. ad Trid. d. 32. n. 35. Possit etiam (& hoc laudabiliter) de novo edicta proponere, cum vel sic nemini, nisi sibi ipsi, libertati que suæ, quam per istam non comparentiam acquisivit, præjudicet. C. Luc. *ibid.* n. 28.

2. Respondeo ad secundum casum: in eo opus non esse edictum aliud proponere, aut propositum prorogare (vel ut habent verba declarat. S. Congreg. apud Garc. *cit.* p. 9. c. 2. n. 215. non esse proponendum aliud edictum) sed illum, qui comparuit, examinandum, & idoneus si repertus fuerit, eidem beneficium esse conferendum, nisi qui descripti sunt, excusent se legitimo impedimento detineri, quò minus valeant ad concursum accedere: tunc enim poterit Episcopus legitime terminum prorogare: ita ferè S. Congreg. Prosp. de S. August. ad summam Bullarum Quaranta V. parochialium benefic. collatio. apud Garc. *loc. cit.* & Corrad. *cit.* l. 3. c. 4. num. 24.

3. Respondeo ad tertium: etsi concilium præcipiat, ut omnes adscripti examinentur, subiltere nihilominus, si v. g. duo solum ex 4. adscriptis comparentes examinati & idonei reperti fuerint, cum dicta Concilii verba subintelligant: quatenus veniant ad examen: esset enim alias in potestate unius adscripti volentis venire die ipso pro examine concursus indistincto impedire, ne ulterius procederetur. ita fere his verbis S. Congregatio apud Garc. n. 217.

4. Responder ad quartum & quintum casum: eadem S. Congregatio super *cit.* saps. c. 18. sess. 24. Trid.